

ABONAMENT:

pentru
Austro-Ungaria:
Pe an cor. 5.—
Pe 1/2 an c. 2.50
pentru
România și Streinatate
Pe an cor. 12.—
— Un nr. 8 filii.—

OLTEANUL

INSERTIUNI:

se primesc cu
prețuri reduse.

Scrisori nefran-
cate se refuză.

Manuscripte nu
se înapoiază.

FOAIE SĂPTĂMÂNALĂ, SOCIALĂ ȘI ECONOMICĂ.

REDACTIUNEA:

Făgăraș, Vâr-tăr Nr. 46. (casele l. Peia).
— Vis-à-vis de Magistrat. —

Apare în fie-care Joi seara, sub
direcția unui comitet de redacție.

ADMINISTRAȚIUNEA:

Făgăraș, Vâr-tăr Nr. 46. (casele l. Peia).
— Vis-à-vis de Magistrat. —

RELE DEPRINDERI.

1) CRĂȘMA.

II.

La voi ne întorcem mame române! La voi ne îndreptăm privirea și de voi ne rugăm:

Dacă Dumnezeu a înzestrat pe cineva cu un dar, apoi acel dar, care este darul cel mai mare, este acela, că: sunteți mame. Voi, mamelor, purtați în sânul vostru, pe brațele voastre, viitorul unui neam, fericirea ori nefericirea lui. Dela voi atâră, ca să avem o genreațiune, nește următori sănătoși, vânjoși, deștepți, întregi la corpuri și la minte sau din contră: nește ființe amărâte, prăpădite; întunecați la minte și neputincioși la trup, cu un cuvânt nește ființe nenorocite!

Tot acest rău îl pot aduce și tătâni în familie, dacă duc o viață ne-cumpătată, înmorală și preste tot destrăbălată.

Deci voi cei ajunși în stare de a fi părinți: tată și mamă, voi aveți mare răspundere înaintea oamenilor, a neamului din care faceți parte și înaintea lui Dumnezeu.

De aceasta răspundere, să țineți seamă, că dela ea atâră fericirea voastră și a familiei voastre, și prin aceasta a neamului nostru întreg. Țineți seamă, încă odată vă rugăm, de aceasta mare și grea răspundere!

Și dacă e să ne îndreptăm privirea unde-va, apoi trebuie să ne întorcem la Istorie, și de acolo să alegem pe poporul iudaic și la acesta vom afla cea mai mare sfințenie în împlinirea datoriilor de părinți. Nu atât poporul de azi, ci mai ales poporul iudaic din vechime, ni-a dat probe sau dovezi despre cele mai sfinte legături de căsătorie și de creșterea copiilor. Aceasta legătură sfântă în datorințele părinților față de copii și a copiilor față de părinți, a pus poporul iudaic sau jidovesc în poziție de a sta ca o stâncă contra tuturor măsurilor de prigonire și de nimicire.

Deci din viața conjugală a aces-

tui popor îndârjit în obiceiurile bune, vechi și sfinte, să luăm și noi pilde bune.

Nu să se scape mamele de dumnezeasca sarcină de a fi mame, ci din contră, aceea să o țină de cea mai însemnată, sfântă și dumnezească datorință.

Apoi așa făcând, vor afla și mijloacele cele mai potrivite de nutrire, de hrănire. Nu-i lucru mai greu de osândit, nu-i faptă mai pătoasă, care trage grea răspundere după sine, decât răul obicei de a da copiilor sugători, neîntărcați în loc de țată sau și lapte de vaci ori capre, rachiu, ca să tacă și să doarmă! Această cea mai greu de osândit faptă, că creerii copiilor să înveninează cu alcool din etatea cea mai fragedă și dacă și nu să omoară, dar li se tumpesc creerii și prin aceasta muntea, judecata și ne pomenim cu nește ființe tâmpite, nefericite, cari răul acesta, păcatul acesta, îl vor duce și mai departe.

Deci încunjuțați acest păcat, urmat și de greu blăstăm!

Greșesc, ba păcătuiesc de moarte și acei părinți mai cu seamă tătâni, cari cu copilașii neîntărcați, uneori și întărcați merg cu ei în brațe sau îi conduc de mână în crășme și acolo, ca să nu »râmnească« drăguții, îi amestec cu rachiu, și dacă îi văd beți, fac glume »proaste« pe socoteala copiilor ameții, cari mai târziu să vor răzbuna amar, că acum conduc părinții copiii la crășme, iar mai târziu se duc ei singuri, furându-și părinții și stricându-se din zi în zi tot mai tare, până când la etatea de 10—15 ani, din acei copii ies cei mai mari strengari bețivi și nerușinați, cari nu se rușinează a șede cu părinții »alături« în crășmă și a »goli« cu fundul în sus toate păharele, cari le prind și vin în mâni, cari de astfel le vin des, că văzând că nu le prea vin, se apucă și le iau ei, ba poate ca mai »tineri«, mai »sprințeni« și mai »isteti« să fac ei împărțitori, apoi »cine împarte, parte își face«!

Acum tatăl e fălos, că e și feciorul cu el, nu-i'e frică, căl va bate cineva, ba are și cine-l duce acasă, ear de cumva mama-sa îi va muștra, ori certa, amândoi acum nu să lasă»!

Și așa iubii copilași, scumpele odrasle, abia apucă să vină ziua de mâne, ca să aibă prilej a merge din nou după tată-său, ca să-l chieame acasă, că-i »mâncarea, prânzul, cina« gata, sau cerând lipsa, să »împărțească« vr'unul din ei ca și aseară, că el acum știe cum să »împărțească« ca să dea la toți, dar pe el încă să nu se uite!...

Și apoi ce om are să iasă din atare copil? Și că acest copil stricat cui are să-i mulțamească răul lui învăț?

Încă odată! Grijiți părinților, că e mare și grea răspunderea, ce o aveți, pentru bunele ori relele deprinderi ale copiilor voștri!

E trist, dar adevărat: **tată bețiv mamă bețivă**, și copiii **mai bețivi**.

Asta-i partea întâie a răului.

Dar răul odată început, nu stă locului, să continuă, să duce mai departe.

De multeori tata fură să nu știe mama, mama ascunde să nu știe tata, ear copiii lor văd ce fac iubii lor părinți. Spuneți-mi acum, vă rog, ce vor face ei, când nu-i văd părinții? Cine poartă și aici vina? Cine are răspundere înaintea oamenilor și a lui Dumnezeu? Al cui e păcatul??

Ce va fi de casa aceea unde toți să înșală, toți să mint, toți să fură?

Acolo sărăcia stă la pândă, ca azi-mâne să se așeze în fundul cășii la masă, făcându-se ea stăpână în casă!

Uitați în satele noastre și veți afla multe familii ajunse la ticăloșie numai și numai că au trăit în starea arătată mai sus: toți au furat pe întrecute și nimeni n'a grijit.

Au lucrat fără cap și cu toții au prăpădit cu capul în sac.

Așa nu merge, așa nu să face avere, așa nu să păstrează averea.

Copiilor și tuturor membrilor familiei le trebuie mai întâi: mâncare, a doua: mâncare, și a treia: mâncare

îndestulitoare, dar nici decum „stropșală”, holercă puturoasă jidovească, apoi:

Noi să bem apă de munte
Dacă vrem să fim de frunte?

și atunci lucrul sporește și averea crește; iar acolo unde cu toții să „scaldă în rachiu ca rața în lac”, ori unde cu toții merg la crâșmă mai des ca la biserică în postul »păresimilor«, acolo sărăcia și amarul e soarta acelor nefericite familii.

(Va urma.)

Alegerea dela Caransebeș.

Dăm acum câteva însemnări despre alesul episcop dela Caransebeș.

Dr. Miron E. Cristea s'a născut la anul 1868 în satul Toplița-română, din părinți țărani fruntași, ceea-ce cu atât e mai mare cinstea și lauda pentru dânsul. A învățat în gimnaziul din Bistrița și Năsăud, ear teologia a învățat'o în Sibiu. Ce e și mai frumos a fost și învățător și director al școlii populare din Orăștie în anii 1890-1891 și așa a gustat și pâinea dascălească. După aceasta s'a dus la universitatea din Budapesta, ca să se desăvârșească în învățatură. Aici a luat gradul de doctor în filozofie, lucrând teza: „Vieța și scrierile lui Eminescu”.

Pe timpul metropolitului Miron Romanul a fost chemat ca secretar al Consistorului Archiepiscopiei, la anul 1896, în care oficiu a stat până în anul 1902, purtându'l cu toată acuratețea și priceperea.

Tot în acel timp a fost încredințat și cu afacerea regulării dotațiilor parohiale, a congruei preoțești, care încă a rezolvat'o spre mulțămirea obștească a preoțimei.

A fost și redactor al „Telegrafului Român” timp de trei ani, în aceeași vreme a fost înaintat în mai multe trepte sau ranguri bisericesti până la cel de protosincol, ear în anul 1902 a fost tuns întru monah sau călugăr în mănăstirea Hodoș-Bodrog.

A mai fost ales apoi în comisiunea Șaguna de secretar și referent. În anul 1902 sinodul arhiepiscopiei l'a ales de asesor bisericesc al Consistorului din Sibiu.

Cu toate că e tânăr, dar totuși multe deregătorii a purtat și pân' acum, și în toate protosincolul și doctorul Cristea a dovedit o pricepere vrednică de toată lauda și a dezvoltat o rodnică activitate, spre binele bisericeii, școlii române și a neamului său.

A scris o carte prețioasă numită: „Iconografia și întocmirile din internul bisericeii răsăritene”, tipărit la anul 1905. A scris și alte cărți valoroase. Și-a câștigat deosebite vrednicii și pentru biserică catedrală.

Totdeauna a fost sprijinitorul meseriașilor români, dela cari multe avem să așteptăm pe viitor pentru binele neamului.

Are merite și la înființarea „Băncii culturale”.

Din toate cele aici pomenite și numai în fuga condeiului se poate vedea vrednicia acestui ales bărbat al neamului, care numai singur prin hărnicia sa proprie și-a știut câștiga vaza de care se bucură și poziția în care să află.

Dacă va fi, ca vrednicia să și primească dreapta răsplată, apoi alegerea sa de episcop la Caransebeș e răsplata adevăratei vrednicii!

† Dr. Augustin Bunea

„Jalea, ce a cuprins obștea românească s'a manifestat într'un mod nu să poate mai strălucit chiar cu prilejul înmormântării. S'a văzut cu aceasta tristă ocazie, un public așa de distins în Blaj, încât putem zice, fără esagerare, că nici odată n'am avut aici atâta lume mare românească, începând cu reprezentanții Academiei române și alți Români din București, apoi din Brașov, Sibiu, Arad, Cluj, Turda, încă afară de reprezentanții capitelor de Oradea mare (Dr. Florian Stan și Dr. C. Bulcu) și Lugoș (I. Madincea, N. Nestor și Dr. Bârlea), (Gherla n'a ținut să fie reprezentată!) și un număr imens de preoți și protopopi veniți din depărtări mari. S'a remarcat o deputațiune a Românilor din munții apuseni și un grup foarte mare de săteni, veniți din împrejurime, sau din depărtări și mai mari”, — așa își începe „Unirea” raportul despre înmormântare.

Telegrame și scrisori de condolițe au mai trimis între alții: Senatul român, Episc. dela Arad, Nunțul papal din Viena, dela președintele Asociațiunii, dela Gh. Pop de Basești, General Groza, Dr. Badescu, dela juzii de curie Mezei și Iosif Pop ș. a.

A mai sosit condolență și dela episcopul rom. cat. din Ardeal cu următorul cuprins:

Alba-Iulia, 2 Decembrie. — Îmi exprim sincerile și călduroasele mele condolițe Ilustrității sale și Veneratului Capit. metropolitan pentru neașteptata și dureroasa moarte a Drului Augustin Bunea. Pentru odihna sufletului și eminentului bărbat al bisericeii pe ziua de mâine să va ține sfânta liturgie (parastas). Al Exelenței Voasre supus frate în Christos *Majlath* episcop.

Între cununi a fost și una din Făgăraș, dela d-na Elena Nic. Vlaicu.*)

Despre mersul până la groapă mai luăm următoarele din „Unirea”: „Abia pornise carul mortuar dela catedrală, și începutul convoiului era deja aproape de cimiterul comun. Era un aspect din cale afară înspunător, să vezi manifestarea aceasta grandioasă omagială, parcurgând strada lungă, în reflexul sărbătorec al torțelor. Chiar felinarele de pe marginea stradei erau ob-

*) Oare conducătorii din țara Făgărașului al cărui binemeritat și luminat fiu a fost marele decedat, să nu fi aflat cu cale a depune o cunună pe sicriu alături cu cele multe din toate părțile? Să fie cu puțință? Să se poată zice despre făgărașeni: „La ai săi a venit și ai săi nu l'a cunoscut!” Red.

duse ca zăbranic. A fost o manifestație vrednică de marele defunct și o dovadă eclatantă, că neamul românesc știe să și dea tributul recunoștinței marilor odrasle ieșite din sânul lui.”

De încheiere îi zicem și noi cuvintele, pe cari dânsul le-a zis în vorbirea ținută la înmormântarea marelui Barițiu: „Pentru un bărbat, la al cărui mormânt jelește o națiune întreagă, moartea nu este dureroasă...”

...Cum poate fi dureroasă moartea pentru un bărbat credincios, care tocmai întrânsa privește începutul unei vieți ferice, încununarea meritelor sale și primirea sa în sânul acelor nemuritori, pre cari din copilărie îi admirase și pe cari numai viața pământească îl despărțea? Pentru aceea noi nu te plângem pre tine, preavrednicule bărbat, care te înalți în sferile cerești însoțit de lacrimile unui popor întreg și de binecuvântările tuturor, cari prețuesc meritul și virtutea, ci ne plângem pre noi înșine, cari trebuie să luptăm și să suferim încă mult, până când vom ajunge la ținta, ce ai urmărit'o în viața ta, cari ne vedem lipsiți de cel mai devotat și mai desinteresat conducător...”

Odichnește-n pace și vecnică să-ți fie pomenirea!

Serbările dela Arad.

Ca o întregire a celor publicate în Nr. 34 a foaiei noastre despre »serbările inaugurării caselor «Tribunei» dela Arad«, lăsăm să urmeze și următoarele:

Vineri, în 26 Noemvrie a. e. înainte inaugurare sau de deschidere și sfințire a fost sara de cunoștință, la care — pe lângă societatea română din Arad — între alții au luat parte și valoroșii bărbați, dnii: Dr. Vasiliu Lucaciu, Milan Hodza și alți deputați dietali, apoi și reprezentanți ai unor ziare din România.

Actul sfințirii s'a săvârșit Sâmbătă în 28 Noemvrie la oarele 12 din zi, la care a luat parte o mulțime de lume, venită din cele mai mari depărtări și mai toți deputații nostri. Din Făgăraș au luat parte: dr. Nic. Șerban deputat, dr. I. Șenchea adv. și protopopul Nic. Borzea. Între alții au fost și mai mulți țărani.

Sfințirea a săvârșit'o P. C. S. păr. protosincol Ciorogariu, împreună cu protopopul Givulescu și păr. Vătan.

După sfințire s'a rosit și frumoase cuvântări, dintre cari vom aduce și noi unele cu alt prilej.

După rostirea frumoaselor vorbiri a urmat banchetul, la care au luat parte la 160 persoane, cu care prilej s'au ținut alte frumoase vorbiri. Din acest prilej au sosit și numeroase telegrame dela mai mulți fruntași ai neamului nostru, prin cari și-au arătat bucuria și mândria pentru ridicarea acestui palat sau case frumoase pentru ziarul „Tribuna” și cari ne dau nădejdea unui frumos viitor.

Duminecă seara s'a dat apoi un bine

NOVÁK JÁNOS
MAGAZIN DE MODĂ
pentru Dame și Domni.

Pentru
Făgăraș
și jur

Să află DEPOSITUL de POSTAVURI
dela fabrica Wilhelm Scherg & Co.
din Brașov.

succes Concert în sala dela hotelul „Crucea albă”, aranjat de „Reuniunea fem. rom. din Arad”, în fața unui ales public. Concertul a ținut până câtră 12 oare și numai după aceea a urmat jocul, care a ținut până câtră 4 oare dimineața.

Dela aceste serbări de mare însemnătate este și aceea, că ziaristii prezenți s'au adunat în palatul »Tribunei«, Duminecă după prânz, și au hotărît să se întemeieze o societate a ziaristilor, un sindicat, pentru care s'au făcut pașii de lipsă și facerea statutelor. S'a ales și un comitet de 11 membrii.

Trebue să mai spunem, că aceste case sau acest palat este așezat la un loc frumos din piața Aradului și este cu etaj, sau cu două rânduri de case. Deasupra în etaj să află redacția în două odăi și un frumos salon, bine întocmite. În rândul al doilea să află administrația ziarului, zețăria sau atelierul de cules litere, în parter librăria și în partea de jos mașinile.

Din toate acestea să vede, că neamul românesc nu e numai un element de ordine, sau un neam de oameni cu rânduială, ci este și dornic de înaintare, dornic de progres pe toate terenele, și așa poate aștepta și un viitor mai bun, un viitor, care să-i deschidă calea în șirul popoarelor mai luminate cu o mare și veche cultură.

ȘCOALĂ ȘI ÎNVĂȚĂTORI.

Școalele din comitatul nostru. E știut că ori și care om cu mîntea la loc se bucură când află că școalele populare cari sunt chemate a răspândi lumina și cultura în poporul dela sate mai ales, din zi în zi merg înainte în spre bine, și din contră să întristează, când acelea stagnează și nu arată sporul dorit de susținătorii lor. Am urmărit și noi progresul făcut de școalele noastre și am laudat pe cei vrednici. În acelaș timp însă am reprobat sau osândit pe cei ce n'au făcut sporul dorit. Acum vedem, că școalele noastre dau de alte piedeci, adevă în loc să dea înainte, dau îndărăt.

Sub titlul: „Un signal de alarmă” între altele iată ce cetim în „Gaz. Transilv.” din 1/14 Decemvrie a. c. „În unele școale e de pildă cea din Viștea inferioară, nu se mai propunc absolut nimic românește. Chiar și în școalele românești confesionale, cari au întregire dela stat, încă se încetățenește așa pe neobservate acelaș mod păgubitor și primejdios de instrucțiune.

Un caz recent, foarte caracteristic s'a petrecut acum cu școala grănițarească diu comuna Scorei. Inspectorul regesc mereu a stăruit, că la aceasta școală să se sisțeze mizeze un al treilea post didactic, care să se întregască cu o învățătoare.

Eforia școlară s'a intrunit și a decis sistemizarea postului al 3-lea, l'a financiarizat, a stabilit condițiunile de concurs, toate cu înțelesul inspectoratului regesc. Apoi textul concursului aprobat și de inspectorul regesc, l'a trimis, dimpreună cu taxa de publicare și la foaia oficioasă din Budapesta.

Terminul de concurs pentru învățătoare este fixat pe 10 Decemvrie c. n. Dar ce să vezi? În zilele acestea administrația foaii oficioase din Budapesta remite eforiei școlare din Scorei, taxa de publicare, cu observarea că concursul, *retractat fiind nu se poate publica.*

Adevă: inspectorul regesc a regretat aprobarea dată textului de concurs, așa precum l'a statorit eforia școlară, și la 23 Noemvrie l'a desaprobat, apoi fără știrea eforiei școlare, a sistat publicarea concursului în textul prim aprobat și de eforie și de d-sa, și va fi dispus să publice concursul în textul ticluit *numui* de d-sa. Ear că ce scopuri urmărește prin aceasta, ușor e de prevăzut. Eforia școlară însă trebue să și facă datorința, așa precum i-o marchează legea și interesele școlii din Scorei.

Și aceasta cu atât mai vartos, cu cât ne este cunoscut, că inspectorul r. pregătește o asemenea soarte și altor școale grănițarești, precum e cea din Copăcel, și unele confesionale.

Iar în fața acestor stări de lucruri triste, dureroase, păgubitoare și congrenoase, să ne întrebăm: unde sunt și ce fac cei doi capi confesionali ai școalelor confesionale din comitatul Făgărașului? — Unde sunt „conducătorii” poporului, cei cari prin ziaristică mereu s'au laudat ei însiși pe sine, că stau și să pun în fruntea tuturor acțiunilor pentru binele poporului românesc? Pentru ce tac cu toții și cu ei tace și poporul călmăcit de ei, și nu-și ridică glasul contra mizeriilor nesăbuite zilnice!?, G. Tr.?

Serată literară în Cluj.

— Intru amintirea marelui metropolit Andreiu Baron de Șaguna, în 12 Decemvrie n. —

E a doua serată literară în acest an de studiu.

Studentimea universitară de aici e activă, dovadă netăgăduită, că între împrejurări atât de maștere, a făcut până acum 3 conveniri, în stil mai mare, precum cele 2 serate literare și petrecere cu joc, care încă a avut un succes foarte frumos și moral. Serata literară din urmă se împune însă foarte mult prin faptul, că a fost bine cercetată; iar punctele din program au fost executate cu mult sentiment și dragoste față de o activitate atât de frumoasă a tinerimei.

Meritul îl are în primul rând zelul conducător, Dl Octavian Costea, care și-a pus cea mai mare silință să înjghebe un cor și astfel să poată pune cât de cât în mișcare masele tinerimii, lipsită de o încurajare mai înțetită, crescută prin școli atât de diferite și în mare parte streine de aspirațiunile noastre românești.

În „Cuvântul de deschidere” Dl Costea, cu mare avânt și vervă oratorică, ne înfățișează mărimea sufletului nemuritorului mitropolit Șaguna, dela care mult să poate însufleși tinerimea, și căruia mult îi datorește neamul nostru românesc, căci el a făcut aproape tot, ce avem astăzi. El este, după cum a zis Dl Iorga, bărbatul care a

FOIȚA.

O mică călătorie.

(Urmare).

Răspunsurile liturgice le-a dat corul sf. mănăstiri, condus de învățătorul din localitate cu destoinicia recerută.

Și dacă e adevărat, că „cântarea noblează inima, înalță sufletul”, apoi atunci un cor bisericesc, bine instruit și condus, ne face ca să ne simțim mai aproape de Dumnezeu și să ne înălțăm cugetul până la Tronul Său împărătesc, de unde așteptăm împlinirea rugei noastre umilite, mângâierea noastră, și alinarea suferințelor noastre!...

Când vom ajunge, ca să avem în toate bisericile noastre coruri bisericești, cari prin cântările lor să ne facă să lăsăm batăr pe câteva momente, clipite, grijile lumești și să ne ridicăm sufletul la Părintele Indurărilor, Ziditorul nostru!?

Să nădăjduim, că mai marii noștri bisericești vor avea o această înaintea ochilor și ne vor face bucuria a auzi atari coruri cât mai curând!!

Nu mai e timp de pierdut!

A mai suferi cântarea (?) ori mai bine zis batjocorirea sântelor noastre cântări în felul cum se face aceasta în cele mai multe biserici în ziua de azi — e lucrul cel mai de osândit, că dacă în toate cele să fac schimbări și progres, nici biserica nu poate sta pe loc, fără a înainta cu recerințele vremurilor mai nouă, cari cer schimbările de lipsă spre însuși binele și folosul său.

Biserica trebue să se folosească de toate mijloacele practice și ducătoare la scop, ca să câștige și atragă credincioșii, iar nu să-i înstreineze și împrăstie!

Sfârșită slujba bisericească, principele și principesele au părăsit biserica, ear după dânsii și ceilalți credincioși.

Luarea parte sau participarea la slujba bisericească din sfânta mănăstire va rămânea în inima mea ca cea mai plăcută suvenire din vieță.

Și după cum zic Italienii despre Neapole, că „vezi Neapolea și apoi mori” adevă nimeni să nu lase a nu cerceta Neapolea până-ce trăește, așa zic și eu:

»Toți cei-ce cercetați România și treceți pe la Sinaia, nu cumva să nu cercetați

și acest sfânt lăcaș alui Dumnezeu!»

După terminarea serviciului divin am părăsit și noi sf. mănăstire și ne-am dus earăși jos în oraș pe aceeași cale pe unde ne-am fost urcat, firește, că acum am ajuns cu mult mai curând ca atunci. Să vede treabă, că e mai ușor la vale ca la deal.

La scoborârea noastră dela biserică jos în vale, am văzut o adevărată *expoziție de țăsături și cusături de casă*. Femeile, țărăncuțele noastre, atât din Sinaia, cât și din satele apropiate, în toată Dumineca își aduc lucrurile lor din industria de casă și în liber, pe un palang lung, le expun și le oferă iubitorilor de lucruri femeiești maiestrite — spre cumpărare. Și în modul acesta, pe de o parte fac cunoscută hărnicia și destoinicia lor, ear pe de altă parte le și vând, nu arareori cu frumoase prețuri, fiind cercetată Sinaia preste vară mai ales de mulțime de oameni din toate părțile lumii, cari pentru lucruri ce le plac, oferă sau dau cele mai mari prețuri.

Bine ar fi dar, că de acest prilej binevenit să se folosească cu prisosință hărniciele femei din Sinaia și împrejurime!

De aici apoi am plecat în prăvălia dlui George Mateescu, unde venind apoi și compatriotul Vaida, care acum e proprietar de case în Sinaia și e în stare bună.

Inlocuit un neam și pe care un neam în-treg îl înlocuiește astăzi!

Corul universitarilor, condus de d-nul Virgil Cuteanu, a cântat cu multă duioșie, pieza: „La mormântul marelui Andreiu”.

A urmat apoi un frumos solo de violină, o pieză clasică, executată de dl Ionel Crețiu, care a fost mult aplaudată și la stăruințele neîntrerupte ale publicului, urmată de o minunată melodie românească.

Într-o mare încordare a ținut toate inimile d-nul Petru Roșca, prin admirabilă disertație despre Șaguna, răzimată pe date temeinice și pe nenumărate citate din Slavici, Iorga și D. Lupaș.

Punctul 5 din program l-a ținut tot d-nul Octavian Costea în absența celui în-sinuat. A declamat cu măiestrie multă frumoasa poezie „Oltul” de O. Goga.

Aplauzele nu mai voiau să înceteze, când, corul întonă primele acorduri minunate din jalnica pieză: „Pribeagul”, care a fost repetată.

Și cu asta se sfârși programul bogat și la înălțime executat al acestei serate răpitoare.

Multa suflare românească, nu s'a împărățiat însă, ci în bună voie, în cântece, declamări și frumoase toast s'a întreținut până către ciasurile unsprezece. Remarcăm cuvintele înțelepte ale unor bărbați de bun nume, din generația mai bătrână, cari au știut, cu multă dibăcie, explica unele rele, pe cari, supuși simțămintelor, trebuie să le ispășim.

Rap.

NOUȚĂȚI.

— **Regele României donează jum. de milion pentru o instituție de binefacere.** M. S. Regele Carol, a donat suma de 500.000 lei, instituției pentru îngrijirea orbilor „Vatra Luminoasă”. De acum înainte ea va deveni instituție de stat.

— **Nouă agentură poștală.** Cu ziua de 1 Decembrie n. a. c., în urma concesiunii ministrului r. u. de comerț, s'a deschis la stațiunea călei ferate dela Șinca

Era pe la oarele 11. Am fost invitați să luăm câte un pelin, care s'a făcut trei. De gustare erau masline, brânzeturi și alte mezelicuri. De aici am mers la un birt, unde am luat prânzul, care a fost destul de bun, ear după prânz am fost la dl Vaida la o cafea — turcească, obiceiul locului. După aceea am cercetat pe dl Skender, cassarul băncei și apoi toți împreună am mers în localul, unde era să se țină adunarea în afacerea băncei, la hotel „Bulevard”. Acolo erau adunați mai mulți acționari, după aceea sosiră și alții. S'au început discuții pro și contra. Aici, fiind timpul cam rece, am luat un ceaiu de o plăcută aromă. Într'aceea s'a făcut cunoscut, că președintele băncii dl adv. Teodori din Ploiești, împiedecat fiind de alte afaceri, dus fiind în București, nu poate să se prezinte. Așa s'a luat un proces verbal, protocol, prin care s'a constatat lucrul și apoi adunarea a fost amânată pe Dum. viitoare, 18/31 Oct. a. c., iar cei adunați s'au împărățiat fie-care la ale sale.

Dar noi, eu și prietenul meu D. ne-am dus din din nou la compatriotul Vaida, unde am petrecut cu voie bună și conversație plăcută, da încă și cu ce pușor de vi-

nouă — agentură poștală. Cercul de activitate al acestei agenturi, să extinde numai asupra comunei Șinca-nouă.

— **La fondul Episcopului Nic. Popa** pentru masa învățăcelilor meseriași al „Reuniunii meseriașilor sibieni” a mai dăruit: învățăcelul tip. mașinist Octavian Veștemian în amintirea neuitatului său frate Traian 1 cor., Octavian Popa abs. de pedagogie (Ocna) 20 bani, Ioan Neagoie adm. parohial (Stremți) 50 bani, Nic. Hențu, notar emer. (Săliște) 40 bani, Octavian Sglimbea director de bancă (Mercurea) 1 coroană și Victor Tordășianu prezident 10 bani.

— Deputat al Sibiului a fost ales Dr. Dr. Guido Gündich, cu umanitate.

— **În atențiunea sau luarea aminte acelor cari călătoresc la America.**

În timpul din urmă s'a pornit un mare potop de emigranți către America. Cei mai mulți au fost duși în rătăcire de agenți fără suflet, cari momesc oamenii cu câte fâgădueli mincinoase. În zilele acestea doi astfel de agenți: Isailă Petruț din Făgăraș a fost pedepsit de poliția din Făgăraș la două luni închisoare și 600 cor. pedeapsă în bani; Boțoman Ioan, morar din Beclean, la o lună închisoare și 400 cor. pedeapsă în bani, pentru că au îndemnat oamenii să meargă pe la firma Harry Kohen din Bremen, care n'are nici concesiune de a duce emigranți la America. Deci cei siliți de nevoile de aici, ca să-și părăsească vatra părintească, să fie cu grijă, ca să nu fie trași pe sfoară, înșelați și păgubiți!

— **Alegere de protopop.** Joi, în 2 Decembrie n. c. a fost ales cu unanimitatea voturilor de protopop al tractului Ilici păr. Zevedeu Murășan, fost pân' acum administrator protopopes. În nou alesul protopop, tractul Ilici câștigă un vrednic și destoinic conducător. La mulți ani cu vrednicie!

— **Învățăceii meseriași români din Sibiu,** de când a dat frigul în după amezile Duminecilor, precum aflăm, sunt oaspeții bineveniți ai „Reuniunii sodalilor români”. În Reuniune află pe lângă căldura

nișor — gustuoasa tămăioasă până seara la oarele 6³/₄, când ne-am dus la stație, însoții de dl Vaida și de acolo din nou la Predeal, unde ne aștepta doamna casei, soția bunului meu prieten cu o bogată cină. Nu prea eram flămânzi, că în Sinaia am umblat cât se poate de bine, fiind ospătați după obiceiul românesc.

În Sinaia aș fi avut multe de cercetat și văzut, dar timpul fiind nefavorabil, cam ploios, n'am putut cerceta nici castelul Peleş și nici alte localuri, vrednice de văzut și admirat, rămânând să o fac aceasta cu alt prilej, dacă îmi va ajuta bunul Dzeu, când apoi vom vorbi mai mult și despre Sinaia.

În treacănt amintesc acum, că sara târziu lampioanele electrice printre arbori și preste tot locul printre munți, se păreau ca atâția luceferi ori lune pline sau mai bine sori în răsărire pe bolta cerească, dându-i Sinaiei cea mai admirabilă înfățișare, încât ori și cine s'ar dori să fie locuitorul acestui drăgălaș cuib regesc, căci Sinaia este reședința de vară a familiei regale române.

(Va urma).

necesară corpului, și distracții potrivite și pe deasupra cărmăcii Reuniunii se nizuieș a le cultiva mintea și inima. În Duminecile trecute prezidentul Tordășianu li-a vorbit despre viața și faptele nemuritorului Șaguna și ale marelui fondator Demetriu Andronic. Tinărul violinist dl Ignaton le-a cântat mai multe arii cu violina. Unii din învățăceii și-au povestit întâmplările din viața destul de sbuciumată, alții au spus povești au declamat, cântat etc. Pe viitor ei vor fi deprinși în scris, în cetit etc. Cu un cuvânt la Reuniune se lucrează pentru desvoltarea priincioasă a fiitorilor măestri. Oare ce'i preste o sută ucenici dela Făgăraș n'ar putea fi povățuiți în acelaș mod ca la Sibiu?! Culeg.

— **Mustățile în armată.** Ministrul de războiu în ultima ordinațiune atrage atențiunea forurilor competente, asupra felului cum trebuie purtate mustețile: interzice tunderea mustăților sub pedeapsă. Ministrul a emis aceasta ordinațiune în urma îndrumărilor date de Maj. Sa.

Din Becicherecul mare ni-se scrie

Fiind martor la ședința congregațiunii comitatului Torontal, vă rog a publica următoarele:

Până când în congregația Bănatului, noi Români nu eram reprezentați, lucru firesc, că cestiuni naționale nu se pertractau, de când însă vrednicii conducători a cercurilor electorale sprijiniți de inteligenți au abandonat streinii și au ales bărbați Români în adunările comitatului mai în toate ședințele să impun afaceri naționale.

Așa și în congregația ce sa ținut în zilele trecute un luptator vrednic, un mare naționalist domnul Dr. Pavel Obadeanu adv. în Becicherecul mare din nou a interpelat forul administrativ în privința unor ilegalități, ce s'au comis în 8 Noembrie în drumul către Sân-Miclăușul-Mare. unde un solgăbirău a oprit în drum niște nuntași și a demandat gendarmilor să smulgă panclicele tricolore românești. cu cari erau împodobii nuntașii și caii dela trăsuri. Na fost destul cu atâta solgăbirău a trimis gendarmii să facă perchiziție domiciliară și în casa unde s'a ținut ospățul. Domnul Dr. Obadeanu provocânduș la legile existente a arătat, că atari măsuri ilegale câtă revoltă și nemulțămire pot provoca și a pretins împedecarea ataror ilegalități.

Vice comitele a răspuns în atare mod, încât răspunsul dat s'ar putea privi de mulțumitor. Dacă conziderăm, că în congregația comitatului Torontal elementul român e reprezentat numai prin vro patru membrii, iar în alte comitate sunt Români mai bine reprezentați poate sunt și în majoritate — pașul întreprins de domnul Dr. Obadeanu ne poate numai înbucura și dorim ca și la voi fraților ardeleni să se apere interesele naționali corespunzător la numărul ce'l reprezentați în adunările comitateneze.

În comitatul Torontalului Români formează așa zicând insule, între 500'000 locuitori, Români numără 80,000, deci ori-și cine pot judeca curagial și simțul național al interpelantului manifestat în congregațiunea comitatenză.

— **Institutul „Ustredna banka ukastinny spolok”** Budapest V. Sas u. 24, care s'a înființat prin asocierea capitalului institutului „Ustredni banka cékých spóritelen” cu cercurile bine cunoscătoare a împrejurărilor financiare — economice din

Ungaria și funcționează acum cu cooperarea acestor factori a întâmpinat la instituțiile financiare românești un interes extraordinar. Institutul acesta e cercetat din partea multor firme comerciale și industriale în afaceri de credit și informații. De prezent pertractează în chestia prelucrării unui biureou de informații pe care îl va aduce apoi în legătură cu oamenii săi de încredere, organizând astfel un serviciu de informații — care va fi cel mai demn de încredere.

Pușcași pedepsiți. Intr-o zi locuitorii unei comune eșiseră cu toții pe strada care duce la casa comunală, fiindcă au auzit, că în aceea zi, vre-o 4 inși vor fi duși de jandarmi înaintea pretorului. Intr'adevăr ei și sosesc și fiecare din ei aveau câte o pușcă la umăr. Curioși de aceasta oamenii au întrebat în stânga și în dreapta până-ce au aflat că de aceea au fost duși cei patru oameni de jandarmi, fiindcă au ținut pușcă la casa lor, cu toate-că unul din ei a fost pedepsit pentru omor, altul pentru furat, celalalt pentru vânat în timp oprit etc. și pe lângă că i-a pedepsit, le-a oprit să țină puști pe viitor. Ei însă nu sau supus legii ci au continuat a ține pușcă la casă, din care cauză au fost de nou pedepsiți și anume cu câte zece zile închisoare și câte 100 florini pedeapsă în bani, căci așa prescrie legea. (Articlu de lege 40, § 61 din anul 1879).

Muțămită publică.

Din prilejul trecerii la vecinicie atât de neașteptată și sguuitoarea neuitatului nostru *Dr. Augustin Bunea*, fost canonic metropolitan, membru al Academiei Române, cununa capetelor noastre, care necunoscând crucea de sine, a jertfit totul pe altarul bisericii și neamului său, s'a manifestat în cele mai largi cercuri, începând dela cele mai înalte corporațiuni, o jale atât de măreață și demnă, o atât de înălțătoare „solidarizare în lacrimi și durere”, și nouă îndesebi ni s'au dat atâtea dovezi de sinceră condolență, cât ne este preste puțință să exprimăm în particular muțămита noastră fierbinte tuturor celor ce și-au adus aminte de noi în jalea noastră nemărginită.

Ne vedem deci constrânși a ne folosi de calea publicității pentru a exprima adâncă noastră muțămită și recunoștință: înalțelor Corpuri legiuitoare române din regatul fraților noștri, Academiei Române, reprezentanților clubului deputaților naționaliști din dieta țării noastre, presei române de pretutindenea, diferitelor instituțiuni societăți și institute de învățământ, Exelenței Sale I. P. S. Domn Metropolitan Dr. Victor Mihali de Apșa, Venerabilului capitol metropolitan și îndeosebi ilustrului său prepozit I. M. Moldovan, distinșilor oratori și slujitori la serviciul funebru, prietinelor și cunoscuților pentru participarea lor în orice chip la jalea noastră, care s'a dovedit de jalea neamului românesc de pretutindenea — singura noastră mângâiere.

Sibiu, în Decembrie 1909.

Jalnica familie.

Correspondență.

Șinea-veche, în 3 Decembrie 1909.

Onorată Redacțiune!

În prețitul ziar „Olteanul” Nr. 33 din 25 Noembrie episcopii din Mărgineni aduc mari laude preotului G. Pop pentru multele sacrificii prestate de respectivul paroh cu referire la bunăstarea bisericii greco-orientale din aceea comună — onoare se cuvine curatoratului acelei biserici, când se arată cu atâta recunoștință față de parohul lor binemeritat.

Onorata Redacțiune, în nota sa adăugată la corespondența din chestiune, dorește a ști că cine a fost urzitorul desbinării între locuitorii din Mărgineni, care a pricinuit decădinta bisericii greco-cat., care a susținut mai bine de un secol unică în comuna Mărgineni.

Pentru ca on. Redacțiune să poată afla cauza acestei desbinări — imi permit subscribul, bazat pe unele documente vechi ce am în posesiune a contribui la deslegarea enigmei acesteia cu puținele date vechi, și adică:

1. Trebuie să se știe, că locuitorii din comuna Mărgineni înainte de înființarea instituțiunei militare de graniță — 1762 — cu toții au aparținut confesiunei greco-or. și că la unire au fost forțați să treacă cu biserica din motive de interes a instituțiunei aceleia în adins urmărite de către autoritățile militare, nici decum nu din bună voie; pentrucă:

2. În tot timpul cât a susținut instituțiunea amintită, locuitorii nici odată nu și-au exprimat plăcerea pe lângă confesiunea gr. unită, din contră aceștia neîntrepuț au petiționat la comanda militară superioară ca să li s'a concedă a se converți iară la confesiunea gr. orientală, pre cum se vede apriat din următoarele:

a) Raportul comandei dela companie către comanda de batalion cu datul 24 Februarie 1796, constată pe deplin, că cererile lor pentru trecere la confesiunea neunită, nu a înecat încă dela înființarea graniței militare, 1762, însă comanda superioară nu numai că n'a conces, dar din contră pe urzitorii cererei i-a pedepsit aspru, căci cei mai mulți părăsiseră deja biserica unită.

b) Tot comandantul cumpăniei cu raportul din 20 April 1796 recomandă serios cererea pentru trecere, din cauză că renitența locuitorilor era nemărginită și era mare temere de răsvrătire generală, care ușor ar fi putut avea urmări grave după cum pe acele timpuri au avut Hațegani să sufere pedepse cu moartea, eară unii robie pe vieață tot pentru renitență. — Copiile acestor documente mi permit a vi le alătura spre întrebuintare.*)

Din cele arătate mai sus se vede, că dorința mărginenilor de a se întoarce la confesiunea gr. orientală s'a manifestat încă din timpurile vechi și încă sub espresa dorință a preotului lor dela anii 1795 cu numele Popa Nică Pandrea, strămoș al actualului preot G. Pop, însă aceea dorință numai târziu după desființarea instituțiunei militare de graniță, la anul 1870 s'a putut realiza.

*) Acele copii să atla la Redacțiunea noastră și doitorii de ale vedea și studia le pot privi ori și când.
Redacțiune.

Vă rog să binevoii a publica acestea deslușiri în prețitul Dvoastră ziar „Olteanul”.

Iosif Stoica.

Rugăminte

cătră membrii „Reuniunii Române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Intre așezămintele noastre întemeiate cu scop de a promova bunăstarea populațiunii muncitoare se numără și „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu”. Intemeiată la 1888, ea chiar dela înființare a dezvoltat o activitate rodnică și binefăcătoare, ca puține alte așezăminte ale noastre. De roadele muncii ei numai aceia n'au beneficiat cari nu i s'au adresat. Acestei Reuniuni i revine vrednicia de a fi deprins pe economul nostru la o cultură mai rațională a pământului și la folosirea uneltelor economice.

Ea l'a deprins cu cultura mai în mare a pomilor, aranjând expoziții de poame împreunate cu împărțire de premii în bani, ținând prelegeri și cursuri de pomărit și împărțind an de an mii și mii de pomi pădureți și de altoi și punând în vânzare altoi cu preț redus. Ea a contribuit la nobilitarea țasei de vite, ținând expoziții de vite de prăsilă anuale, împreunate cu împărțire de premii în bani; ea a dăruit și dăruște an de an câte o vițea de soiu ales și alte animale de prăsilă și dă împrumuturi ieftine pentru cumpărarea de asemenea animale.

Ea a contribuit și contribue la ridicarea stărilor morale și materiale ale populațiunii, prin întemeierea de însoțiri de credit sătești și de tovărășii agricole. Prin aranjarea expozițiilor de copii copii contribue la îmbunătățirea stărilor igienice și la desăvârșirea condițiilor de traiu ale populațiunii. Ea lucrează la conservarea, răspândirea și perfecționarea industriei de casă (lucrul de mână femeiesc), aranjând expoziții de branșă aceasta, alcătuiind albumuri, făcând colecțiuni de păpuși costumate, după ținuturi și localități etc.

Pri publicațiunile sale ziaristice, Reuniunea stă în serviciul obștei noastre, iar prin edarea cărților din biblioteca Reuniunei, dă în mână poporului povătuitorul potrivit la ținerea vitelor, la cultura trifoiului, a pomilor, a viilor, la cultura albinelor etc. Prin conferirea de premii la descrierea monografiilor comunelor noastre, contribue la cunoașterea istoricului și a stărilor din comune etc.

Dacă este vre-un ram agricol, pecare Reuniunea noastră să nu-l fi îmbrățișat cu căldura recerută, aceasta este a se atribui singur insuficienței mijloacelor bănești; căci bunăvoința, însuflețirea și simțul de jertfire la cărmăcii ei nu lipsesc. Dovadă împrerurarea, că ei an de an cutreeră satele în lungul și latul comitatului, aci la întruniri agricole, aci la expoziții, la plantări de pomi, la cursuri de altoit pomi etc.

În asemenea împrejurări crezând a fi vrednici de sprijin ne adresăm cătră membrii noștri cu cea respectuoasă și frățescă rugăminte să binevoiască a nu ne lipsi nici pe viitor de sprijinul valoros și îndeosebi să iee la cunoștință, că cu scop de economisare și de mai multă ușurință ne-am adresat cătră oficiile noastre prim-pretoriale cu rugarea să binevoiască a încasa prin orga-

nele ce le stau la dispoziție taxele pro 1909 delă membrii și să binevoiască a răscumpăra cuitanțele.

În fine ne permitem a ne adresa către preoțimea, învățătorimea, către notarii, primarii și ceilalți fruntași ai noștri, cari încă nu sunt membri să binevoiască a se înrola la însușirile noastre, căci prin aceasta pe lângă că vor beneficia de roadele Reuniunii dar și sprijinesc o cauză din cele mai arzătoare ale noastre a tuturora. Să luăm pildă dela Sași, cari țin de o deosebită cinste a fi membri ai vre-unei societăți și în deosebi ai Reuniunii economice săsești.

Sibiiu, 17 Nov. n. 1909.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu”.

Pant. Lucașa
prezident.

Vict. Tordășianu
secretar.

O vorbă celor de omenie!

Cu credință și dragoste am muncit până acum în ogorul neamului nostru. Am avut un singur gând și am fost călăuziți în munca și lucrarea noastră de un singur dor: a face binele.

După ce acum ne apropiem de încheierea anului și după ce încă mulți dintre iubii noștri cetitori sunt încă în restanță cu plata abonamentului la foaie, unii poate că au uitat, alții din alte pricini ispititoare și iarăși alții poate din pricina nevoilor, îi mai rugăm odată pe aceasta cale, ca să binevoiască a plăti suma cu care ne datoresc cruțându-ne pe noi de altă osteneală și pe d-nialor de neplăceri.

Ne îndreptăm cu aceste vorbe către toți cei de omenie, cari știu, că ori și ce muncă trebuie răsplătită, că așa o cere omenia — dacă voiesc că și pe viitor să le fim buni și credincioși sfătuitoari întru toate cele bune și folositoare ca și până acum.

Tipărirea unei foi cere jertfe bănești sau materiale și muncă obositoare spirituală, istovitoare de puteri și sănătate.

Nimeni însă să nu poftescă să-și slujească o foaie cu credință în toată săptămâna regulat, iar dânsul să nu-și aducă aminte nici la un an, că și lucrătorii la aceea foaie voiesc să trăiască, și așa munca lor încă trebuie plătită.

Cei buni sus inimile și faceți-ne bucurie batăr de sfințele sărbători, ca și noi încă să vă putem face bucurie pentru bucurie!

Numai cine voiește să ne îndoim în credința noastră, numai acela se va face că nu ne aude; dar de aceea nu credem că se vor mai afla între cetitorii noștri!

Red. „Olteanului”.

ECONOMIE.

Economia vitelor.

În țara noastră partea cea mai mare a locuitorilor să ocupă cu lucrarea pământului (agricultura); de aceea prăsirea și ținerea vitelor la noi are o deosebită însemnătate.

Vitele sunt temelja lucrării pământului, ajutoare de cari nu se poate lipsi omul. Ele nu numai că ne ajută să

lucrăm pământul, dar ne și hrănesc și ne îmbracă.

Vaca, bivolul, oaia și capra ne dau lapte, oile ne dau și lână, calul și boul lucrează pământul, cară bucatele și ne duc din un loc într'altul — afară de acestea carnea lor ne dă și un nutremânt sănătos. Păsările ne dau ouă și carne, albinele miere, câinii păzesc pe om de fiară sălbatică și de făcătorii de rele ș. a. ș. a.

După mărime deosebim vite mari: calul, boul, vaca și bivolul, animale mărunt: oaia, capra și porcul. Vite de muncă, acelea cari se întrebuințează la lucrarea pământului și la cărat. Cireada se numește un număr mai mare de vite, cari pase la un loc. Turmă (cârd) o sumă de oi. Erghelie un număr de iepe, cari se țin pentru prăsilă și cari se cresc pentru vânzare.

Tamaslăcuri se numește o sumă de boi și vaci, cari se țin de prăsilă. Numirile ciurdă, stavă sunt în deobște cunoscute la noi!

Prăsirra vitelor. (Boul și Vaca).

Pentru prăsire alegem junincile cele mai frumoase, mai robuste și din soiul bun.

O vacă e bună pentru prăsire câtă vreme ea dă lapte mult și bun, în grajdul ori la pășune se află în carne bună, fată în tot anul, și poate roade nutrețul. De obicei cam 20 ani e bună vaca pentru prăsire dacă e bine îngrijită.

Cumpănând vaci de prăsilă să avem grijă ca să fie în putere, groase, de mărime mijlocie, late în șale, picioarele nu prea înalte, coarne subțiri, bărbile lungi, grumazii nu prea groși, părul moale scilpicios. Ugerul mare însă nu cărnos și așezat de amândouă părțile pântecelui, cu piele subțire, fină cu păr moale și scurt, iar după muls să se adune în crețe.

Vacile cari au dinapoi la uger o a treia păreche de țate sterpe sunt cu atât mai bune și de preferit la cumpărat.

Să fim cu băgare de seamă și la vinele lăptoase cari sunt de două feluri: unele cari pornesc dela uger și se întind de sub pântec în două ramuri mai groase, — iar altele, cari se scoboară șerpuiind în spre uger în forma unor coarde moi și noduroase. Vinele lăptoase să fie cât mai lămurite mai groase și mai bine dezvoltate. Vaca să fie blândă să se lase ușor la pipăit și la muls. Probând laptele, frecându-l în palmi, să lase unsoare, să fie alb trecând în culoare galbenă, cel suțirel, vânăt nu e bun.

Având vaci bune de prăsilă, alege cum am zice pe sprânceană, apoi să

cere să avem și tauri sănătoși, de soiul bun, scutiți de boale.

Taurul să aibă trup gros, grumaz puternic, cu bărbii largi, piept lat și preste tot să cere a avea o statură frumoasă.

Să fie de o natură veselă, ușor iritabil, așa că ajuugând lângă vacă să o sară îndată cu ușurință. Să nutrim taurul cu mâncări ușoare, fân și iarba mai ales, să aibă mișcare, căci șederea în grajdul îl face greoiu, își perde voia, ba îl ajung și boale adeseori din ținerea tot în grajdul.

Vaca dela sărire poartă vițelul 9 luni, în care timp trebuie bine nutrită și mai ales aproape de fătare. Semnele după cari putem cunoaște apropierea fătării sunt afunzișurile ce se văd în desărturi la rădăcina coardei și pulpule se umplu de lapte. Acum vaca să fie ferită de a umbla pe locuri lunecoase să cadă și să nu i se deie apă rece de beut. Incurând vaca începe a fi fără odihnă, să culească și să scoală des, adeseori privește spre pântec, mugește, durerile să măresc și o apucă des, în părțile nașterii (fătăciunei) se arată o beșică de apă.

Acum vaca, având dureri mari, se muncește greu, beșica se sparge, ies picioarele de dinainte ale vițelului cu capul așezat pe ele și vițelul e născut.

Îl presărăm cu țărățe și sare, îi așezăm pe pae curate înaintea mamei să-l lingă. Nu trece mult și vițelul să ridice și să duce la pulpule mamei ca să sugă, atunci noi trebuie să-l ajutăm. Laptele dintâi trebuie să-l sugă vițelul pentru-că acela (corasta) ajută curețirea maștelor de rășina ce se află în ele.

(Urmare).

Badea George.

CĂRȚI, FOI și REVISTE.

O nouă floristică.

Harnica „Reuniune română de agricultură din comitatul Sibiiului” împletește de ani de zile o frumoasă cunună. La cununa aceea mândră lucră mai mulți grădinari de seamă, din cei mai iscușiți și vestiți, punând an de an la cununa ce o împletește câte o floristică din cele mai frumoase și aromatice, alcătuită prin aceasta o bogată „Bibliotecă”, care până acum a ajuns al 15-lea Nr.

Și credem tare, că toți numerii tipăriți până acum din aceea bibliotecă sunt de o netăgăduită valoare din care plugarii noștri pot câștiga frumoase învățături și pe lângă aceasta pot avea și mult folos.

Cartea aceasta prețioasă umple un gol tare simțit în literatura cărților de plugărie sau economie, și cetindu-o cu sirguință și luare aminte fie-care plugar, să va lumina și va înainta din zi în zi în purtarea economiei și prin aceasta în sporirea averii sale.

Floristica aceasta aleasă, pusă, împletită la frumoasa cunună poartă numele:

Nutrirea animalelor de casă.

Cu acest titlu a apărut în editura „Reuniunii rom. de agric. din Sibiu” o bună și interesantă carte pentru economii noștri alcătuită de Aurel Cosciuc, membru în comitetul central al Reuniunii, actual titular a a catedrei de economie la seminarul „Andreian” și directorul școlii econ. consist. În ea găsim tratate toate metodele (felurile) de nutriție, aprobate de știința și experiența de astăzi, dând îndrumări de neprețuit folos țaranului nostru. Cartea, împărțită în părți și capitole, tratează foarte sistematic tot ce se ține de nutrirea animalelor de casă, începând cu arătarea compoziției nutrețurilor și cu mistuirea animalelor. Să fac cunoscute apoi toate soiurile de nutrețuri, în capitole separate, fosul și întrebuinșarea lor, pregătirea nutrețurilor, hrănirea și îngrășarea diferitelor animale etc. folosindu-se autorul în tot locul de cele mai bune izvoare și de bogata sa experiență.

Recomandăm cetitorilor și îndeosebi plugarilor noștri prețioasa carte a dlui Cosciuc. Învățăturile ei ar trebui să fie cetite și bineîncredite de fie-care econom. Ea formează Nrul 15-al Bibliotecii harniceii Reun. agricole și costă 1 cor. 50 bani, cu porto-postal cor. 1.60. Se află de vânzare la toate librăriile, cum și la comitetul Reun. agric. din Sibiu.

Toate cărțile edate de aceea harnică reuniune se pot comanda și dela tipografia noastră.

În Nrii viitori vom face aceasta carte mai de aproape cunoscută. *Red. Olt.*

— **A apărut „Răvașul”,** revistă culturală economică, Nr. 10—11 cu următorul cuprins:

I. Agârbiceanu: Duhul băilor. Vidu Rusman: Jalea mea (poezie). Ștefan Tăședan: Icoane din viața poporului român din Bihor. Friederic Hebbel: „Maria Magdalena”, tragedie în 3 acte, trad. de I. E. Torouțiu. T. Murășan: În Aeterna (poezie). A. Gledu: „Scriitori și scrieri”: Veronica Micle: Poezii; Emil Gârleanu: „Bătrânii”. G. Sihastru: Cântece (poezie). Al. Ciura: Notițele unui dascăl: La gura băii. * * * Din „Meditații asupra Evangheliilor” de Dr. O. Prohászka. Dr. E. D.: Iubileul unui învățat român. Cronică. — Cărți—Reviste—Ziare.

„Biblioteca Olteanului”.**O veste de bucurie.**

Peste câteva zile să va tipări în tipografia noastră și va eși la lumina zilei întâiul (1) număr din „Biblioteca Olteanului” editura proprie.

Să atrage prin aceasta luarea aminte a cetitorilor noștri și a tuturor plugarilor dela sate, că pe sfintele sărbători ale „Nașterii Domnului” li se va pune în mâni o frumoasă, bună și folositoare cârtică. Va fi și cât se poate de ieftină. Cât ce se va tipări, să va vesti în foaia noastră.

Părinții, învățătorii și alți prieteni ai copiilor, nu le pot face mai mare bucurie, decât cumpărându-le și dăruindu-le câte o cârtică de acestea, în locul jucăriilor scumpe și nefolositoare.

Tipografia editoare.

ANECDOTE.**Dragoste cătânească.**

Era pe'nsărate. Și cum întunericul să amesteca cu lumina, par' că și omului îi da curajul să-și spuie ce are pe inimă. Mă preumblam tocmai pe strada orașului, când la o poartă zării o păreche tină, care de pe semne, era părjol îndrăgostită. Era o cătană cu ibovnica lui. După graiu, o cătană dintr'ur ținut mai uncurit, căci vorbea o românească stricată, ori că poate drăguța, care la tot cazul era româncă și de n'ar fi fost român, îl silea să o facă aceasta.

Să-i lăsăm să grăiască:

El: D'apoi că lotru (hoț) mai e și dorul ăsta!...

Ea: O chi! hei!... D'apoi ce să-i faci!..

El: Când m'apucă dorul așa mă aghiptuluiesc (iniept, aici: înfierbânt) și așa's de lăcosos, ca porcul la moșlic!... (lături).

Până aici îi putul numai asculta, căci răsul nu mă lăsă să nu mă îndepărtez, regretând mult vorbirea interesantă...

Nicodin Ispas.

EDITOR-PROPRIETAR și REDACTOR RESP.
CONSTANTIN POPP.

Deschidere de nouă prăvălie românească!

NICOLAE SILADI

Făgăraș, ulița Stretzing, vis-à-vis de »Hôtel Mercur«
în colțul de cătră răsărit al băncei »Furnica.»

Am onoare a recomanda onoratului P. t. public din Făgăraș și jur
de tot nou și bine asortatul meu

Magazin de Manufactură.

Cu deosebire să atrage binevoitoarea luare aminte asupra articlilor, cari sunt de tot nouă aduse dela fabricile cele mai renumite de primul rang, și anume tot felul de:

MĂRFURI SCURTE ȘI MIXTE,
precum și tot felul de: Cartoane, Barchete, Țesături, Oxford, Batizte, Mănuși, Ciorapi.

Toate cele de lipsă în odăi, ca: PÂNZĂRIE, Dantele, Plapome, Catifea, Ploiere, Triotaje pentru iarnă și tot ce să ține de sfera branșei acesteia etc. etc.

Cu deosebită plăcere recomand plugarilor noștri dela sate
cel mai potrivit izvor de a-și cumpăra marfa cea mai nouă,
bună, ieftină și trainică. Cu prețuri moderate.

Tot felul de **NĂFRAME:** de mătasă, carton, păr și de lână etc.

Service prompt, preventor și amicabil.

Punându-mă la dispoziția On. public cumpărător și cerându-i sprijinul moral la nouă mea întreprindere, la care mi voi da toată silința a mulțumi pe deplin pe On. public, semnez

cu deosebită stimă

NICOLAE SILADI.

Deschidere de nouă prăvălie românească!

Deschidere de nouă prăvălie românească!

Deschidere de nouă prăvălie românească!

Proprietate de vânzare.

Locul de moară, cu dreptul de apă, aflător în comuna Beclean, ulița Boer sub Nr. 11, de care să ține și un teritoriu în întindere de 3—4 jugere cadastrale de pământ, care este încun-

jurat de arini și sălci — proprietatea fraților lui Fabian — să vinde din mână liberă, sau pe calea licitațiunii publice, pe la mijlocul lunei lui Februarie, celor cari vor oferi sau da mai mult.

Doritorii de a cumpăra pot lua deslușiri la proprietar în Făgăraș, vârtér sub Nr. 28.

1-3

Un învățăcel

cu o pregătire de 2 clase gimnaziale, sau reale să primește cu condițiuni favorabile la Tipografia română din loc.

Atelier românesc de pantofărie modernă.

Subsemnatul am onoare a aduce la cunoștința Onor. p. t. public român din loc și dela sate, că în

ATELIERUL meu de ÎNCĂLȚĂMINTE, aflător în casele dlui Mailat, ulița Apor sub nr. 6, din Făgăraș, unde pregătesc după măsură tot felul de ÎNCĂLȚĂMINTE, pentru Domni, dame și copii, după cea mai nouă modă.

Esperința îndelungată câștigată în cele mai mari orașe din patrie în branșa aceasta, mă pune în plăcută poziție de a satistace pe On. public în toate privințele pe deplin, servindu-l cu lucru bun, frumos, durabil, pre lângă **prețuri moderate.** Comandele primite asupra-mi le voi îndeplini cu cea mai mare acurateță, spre mulțumirea Onor. public, la al cărui binevoitor sprijin apelez cu toată căldura. — Ca să vă convingeți despre adevăr, binevoțiți a face o mică probă.

Rugându-mă de număroase comande, sunt cu

deosebită stimă

ILARIU GIURGIU, măestru pantofariu.

Nou!

UNDE?

Restaurant și Hôtel!

În casele orașului, colțul ulița Brașovului,

Vis-à-vis de casarma honvezilor.

Nou!

UNDE?

Am onoare a aduce la cunoștința Onor. public din loc și dela sate, că aci în Făgăraș, (casele orașului) în ulița Brașovului, am deschis un

RESTAURANT ȘI HOTEL,

aranjat din nou, și corespunzător timpului modern. Și totdeauna pot servi On. oaspeți cu Bucătărie bună, Bere de Steinbruch, Vinuri esc. curate de masă și de desert.

PREȚURI IEFTINE. **SERVICIU PROMPT și SOLID.**

Pentru onorații oaspeți (pasageri) stau la dispoziție mai multe odăi bine aranjate și de durmit: o curte spațioasă, un șopron mare pentru căruță și trăsură și un grajd pentru cai.

Rogându-mă de sprijin, asigur totodată On. public, că mă voi sili din toate puterile a mulțami toate așteptările și a satisface dorințelor îndreptățite și cerute dela mine.

Sunt gata de serviciu:

GROSSFELD HERMANN, otetier.

Zarafia și Trafica de tutun

a lui

DUMITRU POPP DEGENARUL

în BRAȘOV, Strada Hirscher Nr. 4.

Are onoare a aduce la cunoștința On. public din Țara Oltului și din împrejurime, că mi-am schimbat localul de

ZARAFIA și Trafica de tutun

în vecinătate de unde am fost, tot în aceea parte a străzii (Strada Hirscher Nr. 4. Brașov) și mă rog de Onor. clientelă a fi cercetat și pe viitor, ca și până acum din partea compatrioților Olteni, căci mă voi sili a satisface cerințele On. public cu toată acuratețea.

Zaraful: DUMITRU POPP Dejenarul.

Nouă antepriză de pompe funebre.

ANTON KUNZ

Făgăraș, ulița Becleanului nr. 5. (casele Mazura).

Locuința: ulița Oltului nr. 14.

Aduc la cunoștința Onor. public din loc și dela sate, că am aranjat o nouă

ANTREPRIZĂ DE POMPE FUNEBRE

cu totfelul de articole pentru cazuri de moarte, asemenea stau la dispoziție cară funebre, de gală, de doliu și pentru copii.

SICRIURI (copârșeuri) de metal și imitație de metal, de stejar și lemn, fabricație proprie.

Mare asortiment de **coroane, pantlici,** precum și toate articolele necesare la îngropăciuni, dela calitatea obicinuită, până la calitatea cea mai fină în mătăsărie, în diferite mărimi și cu **prețuri ieftine.**

Ingrigesc de înmormântări complete, după dorință și rit, precum și transport de cadavre. Prețurile sunt calculate după calitate și execuțiune pentru ori și ce clasă de înmormântare și stau la dispoziție în tot momentul pentru a satisface pe onor. public, rogându-l de a mă onora la cazuri de mormântări, sunt

cu deosebită stimă

ANTON KUNZ,

antreprenor de pompe funebre.

ANUNCIURI, INSERAȚIUNI și RECLAME

se primesc cu **prețuri reduse** la administrația foaiei „Olteanul“ în Făgăraș la tipografia C. Pop.